

Avoimuusrekisteri – kohti seuraavaa ilmoituskautta

Ines Gullichsen, ylitarkastaja

Valtiontalouden tarkastusvirasto

12.11.2025

Avoimuusrekisterilaki

1 §

Päätöksenteon avoimuuden lisäämiseksi sekä päätöksentekoon kohdistuvan pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen vaikuttamisen ja siihen liittyvän elinkeinona harjoitettavan neuvonnan rekisteröintiä varten on ilmoitusmenettelyyn perustuva avoimuusrekisteri.

Mistä avoimuusrekisterissä on kyse?

Tahojen, jotka harjoittavat vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa ja jotka lobbaavat eduskuntaa tai ministeriöitä, tulee rekisteröityä avoimuusrekisteriin.

Rekisteröitymisen jälkeen toimijoiden tulee raportoida puolivuositain vaikuttamistoiminnastaan. Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot raportoidaan kerran vuodessa.

Rekisterin tiedot ovat julkisia ja julkaistaan välittömästi www.avoimuusrekisteri.fi sivuilla.

Mistä tekijöistä ilmoitusvelvollisuus muodostuu?

Toimija

Oikeushenkilö

Yksityinen
elinkeinonharjoittaja
(toiminimi)

Toiminta

Vaikuttamistoiminta
(lobbaus)

Vaikuttamistoiminnan
neuvonta (lobbaukseen
liittyvä konsultointi)

Vaikuttamistoiminnan kohde

Eduskunta

Ministeriöt

Keiden on rekisteröidyttävä avoimuusrekisteriin?

- Oikeushenkilöt ja yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka harjoittavat vaikuttamistoimintaa tai vaikuttamistoiminnan neuvontaa, on rekisteröidyttävä avoimuusrekisteriin **rekisteröinti-ilmoituksella**.
- Avoimuusrekisteriin ei tarvitse rekisteröityä, jos vaikuttamistoiminta on pienimuotoista (enintään viisi vaikuttamisyhteydenottoa kalenterivuoden aikana).
  - Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä kun vaikuttamistoiminta ei enää ole pienimuotoista.
  - Pienimuotoisuus koskee vain vaikuttamistoimintaa, eli vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavien on aina rekisteröidyttävä.
- Mm. seuraavien tahojen ei tarvitse rekisteröityä avoimuusrekisteriin:
  - yksityishenkilöt, järjestäytymätön kansalaistoiminta
  - valtion viranomaiset, kunnan viranomaiset, Ahvenanmaan maakunnan viranomaiset, hyvinvointialueen viranomaiset
  - puolueet, puolueyhdistykset, eduskuntaryhmät, ehdokkaan tukiyhdistykset ja valitsijayhdistykset
  - lakisääteisiä tehtäviä hoitavat julkisyhteisöt, jotka eivät harjoita vaikuttamistoimintaa lakisääteisten tehtäviensä ulkopuolella
- Laissa myös erikseen korostettu, ettei se koske järjestäytymätöntä kansalaistoimintaa tai yksityishenkilöiden toimintaa.

Vaikuttamistoiminta (lobbaus)

- Vaikuttamistoiminta: omaan lukuun harjoitettavaa vaikuttamistoiminnan kohteeseen kohdistuvaa **yhteydenpitoa, jolla pyritään vaikuttamaan asian valmisteluun ja päätöksentekoon edistämällä tiettyä etua tai tavoitetta.**
- Asian valmistelua ja päätöksentekoa tulkitaan laajasti. Esimerkiksi varhainen vaikuttaminen, jolloin ei välttämättä ole vielä asetettu virallista hanketta tai työryhmää, on ilmoitettavaa tietoa.
- Käytännössä etu tai tavoite on usein ilmoitusvelvollisen poliittisiin, liiketaloudellisiin tai muihin yhteiskunnallisiin intresseihin liittyvä asia, jota pyritään edistämään vaikuttamalla esimerkiksi tiettyyn sääntely, budjetti-, hankinta-, kehittämis- tai politiikkatoimen sisältöön tai tällaisen toimen aloittamiseen tai päättämiseen.

Vaikuttamistoiminnan neuvonta

- Vaikuttamistoiminnan neuvonta on asiakkaan toimeksiannosta asiakkaan puolesta tehtyä vaikuttamistoimintaa tai asiakkaalle annettavaa muuta aiheeseen liittyvää neuvontaa.
- Ilmoitusvelvollisuus ei riipu asiakkaan yhteydenpidon toteutumisesta, vaan ainoastaan annetun neuvonnan ja tuen luonteesta.
- Kun on kysymys vaikuttamistoiminnan neuvonnasta, ilmoitusvelvollisuus on vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavalla yrityksellä.
- Asiakkaan itsensä harjoittamasta vaikuttamistoiminnasta on ilmoitusvelvollisuus aina asiakkaalla.
- Vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavat toimijat ilmoittavat myös omasta suhdetoiminnastaan.

Vaikuttamistoiminnan kohteet

- Avoimuusrekisteriin ilmoitetaan **eduskuntaan** ja **ministeriöihin** kohdistuvasta vaikuttamistoiminnasta.

Eduskunnalla tarkoitetaan:	Ministeriöllä tarkoitetaan:
• kansanedustajia • kansanedustajien avustajia • eduskuntaryhmien henkilökuntaa • eduskunnan kanslian virkamiehiä	• ministeriä • ministerin toimikaudeksi asetettuja valtiosihteereitä • ministerin erityisavustajia • ministeriön virkamiehiä • ministeriöiden asettamia selvityshenkilöitä

- Muihin tahoihin kohdistuva vaikuttamistoiminta jää lain soveltamisalan ulkopuolelle.

Toiminta, josta ei tarvitse ilmoittaa, 1/3

- Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta
  - Pienimuotoista vaikuttamistoimintaa on toiminta, jossa yksittäisiä yhteydenottokertoja vaikuttamistoiminnan kohteisiin on **kalenterivuoden aikana enintään viisi**.
  - Yhdeksi yhteydenottokerraksi lasketaan esimerkiksi yksittäinen vaikuttamistoimintaan liittyvä puhelinkeskustelu, tapaaminen tai sähköpostiviestin lähettäminen.
- Tavanomainen asiointi viranomaisessa
  - Tavanomaista asiointia viranomaisessa ovat esimerkiksi erilaiset lupa- tai tukiasioiden hoitaminen ja hankintoihin osallistuminen.
  - Lisäksi muun muassa lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen viranomaisessa tai viranomaisen ohjaus-, tarkastus-, neuvonta- tai tiedonkeruutoiminta on tavanomaista asiointia viranomaisessa.

Toiminta, josta ei tarvitse ilmoittaa, 2/3

- Osallistuminen viranomaisen asettamaan työryhmään tai kuultavana oleminen
  - Viranomaisten kutsusta osallistuminen työryhmiin, neuvottelukuntiin tai vastaaviin toimielimiin, ministeriön lausuntopyyntöön vastaaminen tai kuultavana oleminen ei synnytä ilmoitusvelvollisuutta.
  - Olennaista on se, onko yhteydenpito dokumentoitu viranomaisen toimesta.
- Julkinen esiintyminen yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa
  - Julkisella esiintymisellä tarkoitetaan esiintymistä tai yleisössä oloa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa. Tyypillisiä yleisötilaisuuksia ovat esimerkiksi messut, markkinat, yleisölle suunnatut juhlat, urheilukilpailut ja näytökset.
  - Erilaiset tilaisuudet voivat sisältää sekä yleisölle avoimia että pienemmälle joukolle suunnattuja, suljettuja tilaisuuksia. Jälkimmäinen toiminta ei tällöin täyttäisi julkisen tilaisuuden kriteeriä.
- Journalistisessa tarkoituksessa tehty tiedonkeruu

Toiminta, josta ei tarvitse ilmoittaa, 3/3

- Joukkoviestintä ja uutis- tai asiakaskirjeen lähettäminen
- Valtion omistajaohjaukseen sisältyvä yhteydenpito
- Puolueen lähiyhteisönä tehty yhteydenpito oman puolueen kansanedustajiin, kansanedustajien avustajiin, ministereihin, ministereiden erityisavustajiin ja ministerin toimikaudeksi nimitettyihin valtiosihteereihin
- Viranomaisen selvityshenkilönä toimiminen
- Vaikuttamistoiminnan neuvonta julkishallinnon toimijoille
- Yhteydenpito, jonka paljastuminen voi vaarantaa yleisen tai kansallisen turvallisuuden.

Tietojen ilmoittaminen avoimuusrekisteriin

Tiedot ilmoitetaan avoimuusrekisterin verkkopalvelussa www.avoimuusrekisteri.fi

På svenska In English

Etusivu Ilmoitukset ▾ Perustietoa ▾ Ohjeita ▾ Ajankohtaista ▾ [Kirjaudu](#)

Vuoden 2024 toimintatiedot rekisterissä – jatkossa seurattava myös taloudellisia resursseja

Avoimuusrekisterissä on nyt tiedot eduskuntaan ja ministeriöihin viime vuonna kohdistuneesta vaikuttamistoiminnasta. Vuodesta 2025 alkaen rekisterissä olevien organisaatioiden on seurattava myös vaikuttamistoimintaansa käyttämiään taloudellisia resursseja. Lue lisää alta.

[Selaa toimintailmoituksia >](#)[Tee toimintailmoitus >](#)[Miten taloudelliset tiedot ilmoitetaan >](#)

[Hyvä edunvalvontatapa >](#)[Kevään 2025 webinaarit >](#)

1.7.2025

Toimintailmoitusten tekeminen ajalta 1.1.–
30.6.2025 alkaa

31.8.2025

Toimintailmoitusten tekeminen ajalta 1.1.–
30.6.2025 päättyy

Avoimuusrekisterin käyttö ja rekisterin tiedot

- Tiedot annettava sähköisesti (avoimuusrekisteri.fi)
  - Ellei rekisteriviranomainen erityisestä syystä hyväksy tietojen ilmoittamista paperilla
- Tiedot ilmoittaa aina ilmoitusvelvollinen eli vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa harjoittava
- Avoimuusrekisteri sisältää ilmoitusvelvollisen perustiedot, joista suurin osa saadaan YTJ-integraation kautta
  - Yleiskuvaus toiminnasta
  - Organisaation jäsenyydet vaikuttamistoimintaa harjoittavissa yhdistyksissä (Suomessa ja kv)
  - Yhteystiedot

Rekisteröinti-ilmoitus

- Oikeushenkilöt ja yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka harjoittavat vaikuttamistoimintaa tai vaikuttamistoiminnan neuvontaa, on rekisteröidyttävä avoimuusrekisteriin **rekisteröinti-ilmoituksella**.
- Rekisteröinti-ilmoitus on tehtävä viimeistään vaikuttamistoiminnan tai vaikuttamistoiminnan neuvonnan aloittamispäivänä
  - Ilmoitusvelvollisuus syntyy kun viiden yhteydenottokerran raja ylittyy kalenterivuoden aikana.
- Rekisteröinti-ilmoitus tehdään avoimuusrekisterin asiointipalvelussa, johon kirjaudutaan henkilökohtaisilla tunnuksilla. Ilmoituksen tekijä tarvitsee valtuudet asioida organisaation puolesta.

Vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan toimintailmoituksella

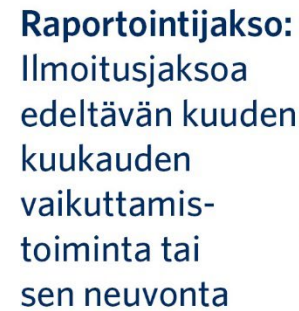
- Toimintailmoituksen tietojen tarkoituksena on avata yleisölle ilmoitusvelvollisen harjoittamaa vaikuttamistoimintaa.
- Toimintailmoituksessa ilmoitetaan:
  - **Vaikuttamistoiminnasta** (kahdesti vuodessa)
  - **Vaikuttamistoiminnan neuvonnasta tai sen suhdetoiminnasta** (kahdesti vuodessa)
  - **Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot** (kerran vuodessa)
  - **Vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot** (kerran vuodessa)
- Jos rekisteröityneen vaikuttamistoiminta on jäänyt pienimuotoiseksi tai sitä ei ole ollut lainkaan, ilmoitetaan tästä myös toimintailmoituksella.
- Ilmoitusvelvollisen ilmoittamat tiedot julkaistaan viipymättä avoimuusrekisteriin.

Milloin toimintailmoituksia tehdään?

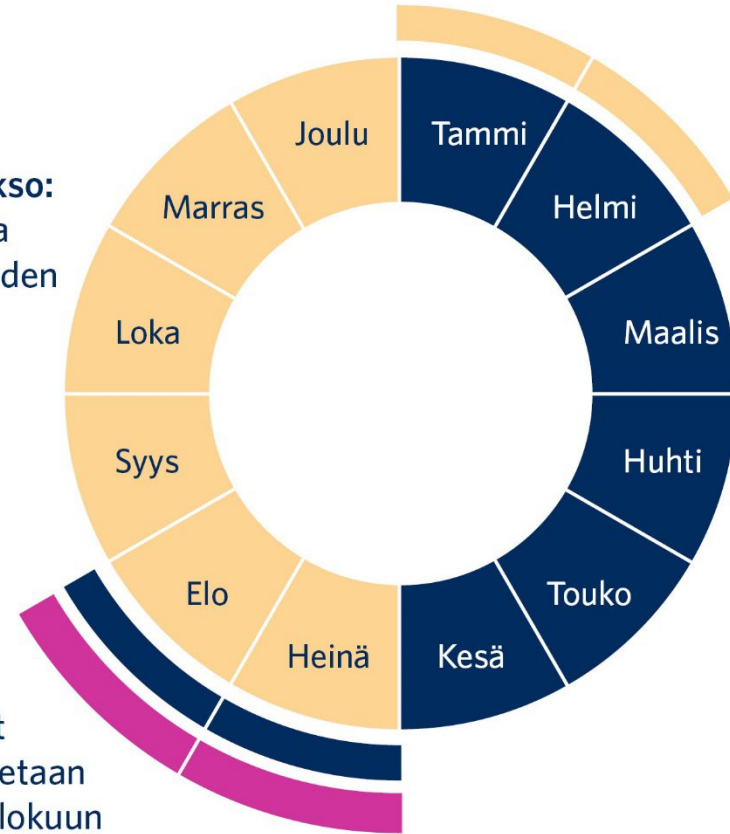
- Kalenterivuosi sisältää kaksi raportointijaksoa ja kaksi ilmoituskautta.
- Kuuden kuukauden raportointijaksoa seuraa aina kahden kuukauden ilmoituskausi.
- Taloudelliset tiedot ilmoitetaan aina vain heinä-elokuun ilmoituskaudella kokonaiselta edeltäneeltä vuodelta.
  - Ensimmäistä kertaa tiedot kerätään vuodelta 2025 ja ilmoitetaan rekisteriin heinä-elokuussa 2026

Ilmoituskausi:

Edellisen raportointijakson tiedot
ilmoitetaan avoimuusrekisteriin
toimintailmoituksella kahden
kuukauden ilmoituskauden aikana

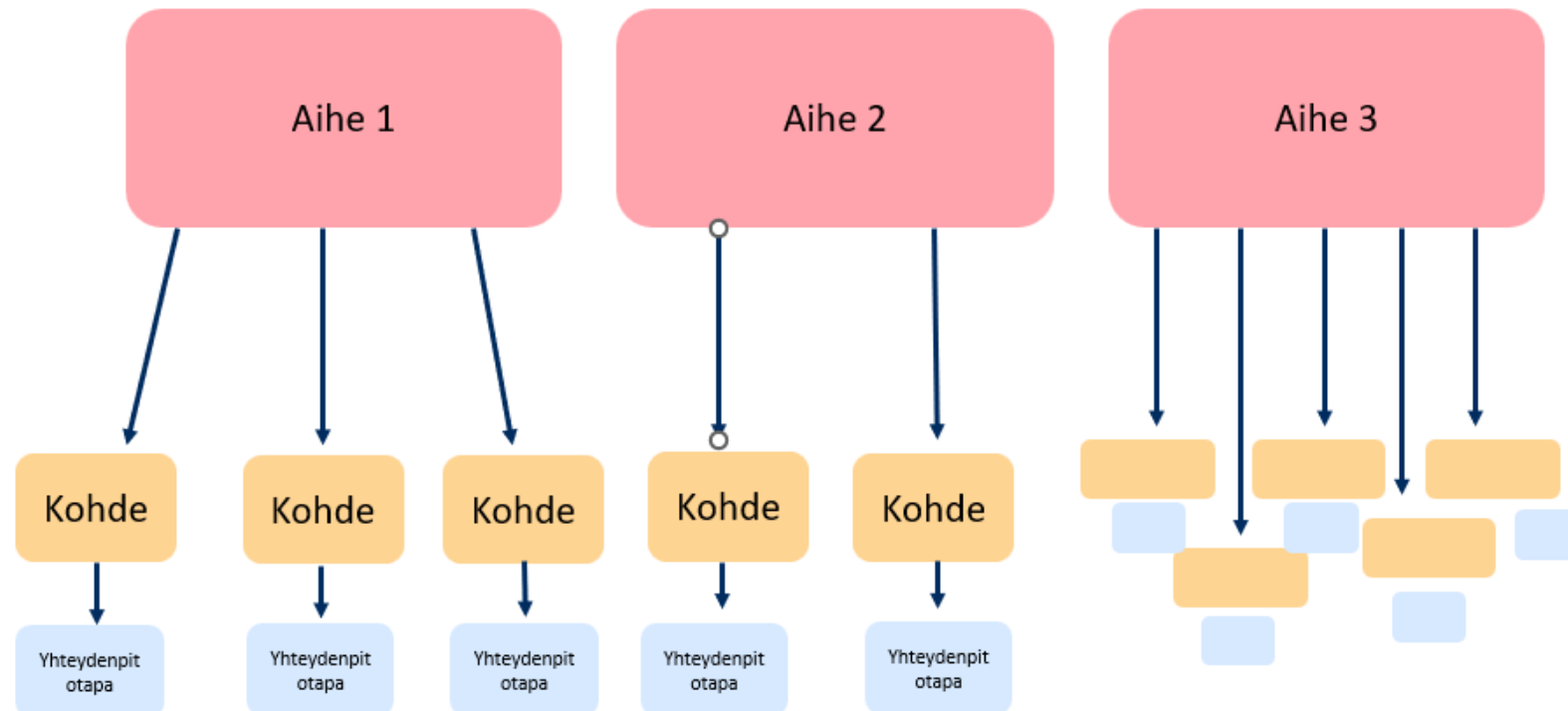
Taloudelliset tiedot ilmoitetaan vain heinä-elokuun ilmoituskauden aikana

Miten vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan?

- Vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan **aihelähtöisesti**.
- Toimintailmoituksella ilmoitetaan kaikki aiheet, joista on raportointikauden aikana vaikutettu.
- Aiheen kohdalla ilmoitetaan vaikuttamisen kohteina olevat henkilöt sekä yhteydenpidon tavat.

Vaikuttamistoiminnasta ilmoittaminen

Miten vaikuttamistoiminnan neuvonnasta ilmoitetaan?

Vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavien organisaatioiden on ilmoitettava avoimuusrekisteriin:

- **Vaikuttamistoiminnan neuvonta**
  - avoimuusrekisteriin ilmoitetaan asiakas, jolle neuvontaa on annettu, neuvonnan aihe sekä annetun tuen laatu
  - esimerkiksi: asiakkaan vaikuttamistoiminnan suunnittelua, asiakkaalle tärkeiden sidosryhmien kartoittamista
- **Vaikuttamistoiminta asiakkaan puolesta**
  - ilmoitetaan asiakas, jonka toimeksiannosta vaikuttamistoimintaa on harjoitettu, vaikuttamistoiminnan aihe, vaikuttamistoiminnan kohteet sekä yhteydenpidon tavat
- **Vaikuttamistoiminnan neuvontaa tarjoavan organisaation oma suhdetoiminta**
  - asiakassuhteen ulkopuolella tapahtuvasta yhteydenpito, jos sen tarkoitus on luoda neuvontatyötä hyödyttäviä yhteyksiä tai tiedonvaihtoa vaikuttamistoiminnan kohteiden kanssa.
  - Omasta suhdetoiminnasta kerrotaan aihe sekä vaikuttamistoiminnan kohteet ja yhteydenpidon tavat.

Aiheen ilmoittaminen: Hankenumero

- Vaikuttamisen aihe ilmoitetaan joko vapaamuotoisesti tai viittaamalla hankenumeroon.
- Jos vaikuttaminen on kohdistunut viralliseen hankkeeseen, voit viitata siihen suoraan virallisella valtioneuvoston hankenumerolla.

Vaikuttamistoiminnan aihe

Ilmoita toiminnasta aihe kerrallaan. Aloita valitsemalla, onko aiheena organisaation määrittelemä aihe vai valtioneuvoston virallinen hanke. Täytä muut aiheeseen liittyvät tiedot. Napsauta lopuksi "Lisää aihe ilmoitukselle", ja pääset syöttämään seuraavan aiheen tiedot.

☐ Oma aihe
Kuvaile yhteydenpidon tai neuvonnan aihe mahdollisimman tarkasti

☒ Virallinen hanke
Anna virallisen valtioneuvoston hankkeen hankenumero. Katso hankkeet ja hankenumerot: [Säädösvalmistelu ja kehittämishankkeet valtioneuvostossa](#) .

Syötä virallinen hankenumero ja hae tiedot *

 Avoimuusrekisteri (OM033:00/2019)

Vapaamuotoisen aiheen ilmoittaminen

- Vapaamuotoiselle aiheelle on varattu 50–600 merkkiä.
  - Tekstikenttä tarkistaa, että kentässä on vähintään 50 merkkiä.
- Aihe tulee ilmoittaa suomeksi tai ruotsiksi.
- Aihe tulee ilmoittaa mahdollisimman tarkasti.
- Aihe kertoo yleisölle mihin asioihin organisaatio on yhteydenpidoissaan pyrkinyt vaikuttamaan.
  - Siksi on tärkeätä kuvailla aihe mahdollisimman tarkasti, esimerkiksi yksittäisen politiikkatoimen tai lainsäädäntöhankkeen tasolla.
- Aihe tulee ilmoittaa liikesalaisuuden estämättä

Vaikuttamistoiminnan kohteiden yksilöinti (1/2)

- Henkilön tarkkuudella kun kyseessä on:
  - kansanedustaja
  - ministeri
  - ministerin erityisavustaja
  - ministerin toimikaudeksi nimitetty valtiosihteeri
  - eduskunnan pää- tai apulaispääsihteeri
  - ministeriöiden kansliapäälliköt, alivaltiosihteerit ja osastopäälliköt tai
  - ministeriön asettama selvityshenkilö.
- Kansanedustajien avustajien ja eduskuntaryhmien henkilöstön osalta tieto eduskuntaryhmästä.
- Eduskunnan kanslian muihin virkamiehiin kohdistuvan yhteydenpidon osalta ilmoitetaan tieto valiokunnasta, osastosta ja yksiköstä taikka muusta vastaavasta organisaation osasta.
- Ministeriöiden muihin virkamiehiin kohdistuvan yhteydenpidon osalta ilmoitetaan tieto osastosta ja yksiköstä.

Vaikuttamistoiminnan kohteiden yksilöinti (2/2)

- Jotta organisaatioiden on helpompaa tehdä seuranta vaikuttamisen kohteista, VTV ylläpitää kohteista listaa, jota päivitetään kolmen kuukauden välein. Lista löytyy avoimuusrekisterin verkkosivuilta.
- Muut kuin lain mukaan henkilön tarkkuudella nimettävät henkilöt eivät löydy rekisteristä. Näistä ei ole myöskään perustetta pitää henkilörekisteriä.
- Kaikkia toimintoja, ryhmiä tai muita organisoitumisen muotoja ei löydy listauksesta. Tällöin yhteydenpidon kohde ilmoitetaan esim. osaston tai ministeriön tarkkuudella.
- Pääsääntönä kohdetieto merkitään tarkimmalle mahdolliselle tasolle.
- Ministereinä toimivat kansanedustajat löytyvät listasta ministerinä, eivät kansanedustajana.

Yhteydenpidon tavat

**Tapaaminen tai
vierailu**

Puhelinsoitto

**Sähköposti tai
kirjeenvaihto**

Verkkotapaaminen

**Tekstiviesti, pikaviesti
tai somen yksityisviesti**

Muu tapa, mikä?

Miltä toimintailmoitus näyttää

Tee toimintailmoitus

Täytä toimintailmoitukseen tiedot organisaatiosi vaikuttamistoiminnasta tai sen neuvonnasta. Voit suoraan julkaista ilmoituksen tai tallentaa sen luonnoksena ja jatkaa myöhemmin. Katso tarvittaessa ohje [vaikuttamistoiminnasta ilmoittamiseen](#) tai [vaikuttamistoiminnan neuvonnasta ilmoittamiseen](#).

Raportointijakso

1.7.-31.12.2023

Vaikuttamistoiminnan laajuus raportointijakson aikana

☒ Enemmän kuin 5 yhteydenottoa tai toiminta on ollut vaikuttamistoiminnan neuvontaa

☐ Enintään 5 yhteydenottoa

☐ Ei lainkaan yhteydenottoja

Vaikuttamistoiminta raportointijakson aikana

Ilmoita aihe

Sinulla ei ole vielä raportoitua toimintaa. Aloita raportointi valitsemalla "Ilmoita aihe".

Sähköpostiosoite

+ Lisää sähköpostiosoite

Anna sähköpostiosoite, johon lähetämme automaattisen vahvistuksen ilmoituksen julkaisemisesta. Voit lisätä enintään neljä sähköpostiosoitetta. Sähköpostiosoitteita ei julkaista verkkosivuilla.

Poistu

Tallenna luonnos

Julkaise

Ilmoita vaikuttamistoiminnasta tai sen neuvonnasta

☒ Vaikuttamistoiminta

Organisaation oma vaikuttamistoiminta

TAI

☐ Vaikuttamistoiminnan neuvonta

Asiakkaan vaikuttamistoiminnan suunnittelu tai neuvonta

☐ Vaikuttamistoiminta asiakkaan puolesta

Kohteisiin vaikuttaminen asiakkaan puolesta

☐ Neuvontaa tarjoavan organisaation suhdetoiminta

Vaikuttamistoiminnan neuvontaa tarjoavan organisaation oma suhdetoiminta

Vaikuttamistoiminnan aihe

Ilmoita toiminnasta aihe kerrallaan. Aloita valitsemalla, onko aiheena organisaation määrittelemä aihe vai valtioneuvoston virallinen hanke. Täytä muut aiheeseen liittyvät tiedot. Napsauta lopuksi "Lisää aihe ilmoitukselle", ja pääset syöttämään seuraavan aiheen tiedot.

☐ Oma aihe

Kuvaile yhteydenpidon tai neuvonnan aihe mahdollisimman tarkasti

☐ Virallinen hanke

Anna virallisen valtioneuvoston hankkeen hankenumero. Katso hankkeet ja hankenumerot: [Säädösvalmistelu ja kehittämishankkeet valtioneuvostossa](#) .

Vaikuttamistoiminnan kohteet

Lisää kohteet, joihin on vaikutettu aiheeseen liittyen napsauttamalla "Lisää kohteita". Voit poistaa lisättyjä kohteita rivin lopussa olevasta ruksista.

Lisää kohteita

Poistu tallentamatta

Lisää aihe ilmoitukselle

Jos rekisteröityneen toimijan vaikuttamistoiminta raportointijaksolla...

on ollut pienimuotoista

- Heinä-elokuun ilmoituskaudella ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan laajuudeksi ”Enintään 5 yhteydenottoa”, jos toiminta on ollut alkuvuoden pienimuotoista. Aiheita ei ilmoiteta.
- Tammi-helmikuun ilmoituskaudella ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan laajuudeksi ”Enintään 5 yhteydenottoa”, jos toiminta on ollut koko vuoden pienimuotoista. Aiheita ei ilmoiteta.

tai sitä ei ole ollut lainkaan

- Jos raportointijaksolla ei ole ollut lainkaan toimintaa, siitä ilmoitetaan toimintailmoituksella valitsemalla toiminnan laajuudeksi ”Ei lainkaan yhteydenottoja”

➡ **Kaikissa tapauksissa rekisteröityneiden toimijoiden on tehtävä toimintailmoitus.**

Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot

- Taloudellisten tietojen raportoinnilla pyritään tarjoamaan tietoa eri toimijoiden resursseista.
- Taloudelliset tiedot kertovat yleisölle, minkälaisilla resursseilla edellisvuoden vaikuttamistoiminta tai sen neuvonta on harjoitettu.
- Taloudelliset tiedot koskevat aina edellistä kalenterivuotta.
- Vuoden 2025 tiedot ilmoitetaan kesällä 2026.
  - Tämä tarkoittaa, että vaikuttamistoiminnan taloudellisia tietoja on seurattava vuodesta 2025 alkaen.

Mitä tietoja ilmoitetaan?

- **Vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot:**
  - vaikuttamistoimintaan osallistuneiden henkilöiden kokonaismäärä ja näiden vaikuttamistoimintaan käyttämät henkilötyövuodet.
  - ostopalveluina hankitun vaikuttamistoiminnan neuvonnan euromääräiset kustannukset.
  - vaikuttamistoimintaan liittyvät markkinointi- ja edustamiskulut.
- **Vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot:**
  - vaikuttamistoiminnan neuvonnan euromääräinen liikevaihto.

Hyvä muistaa: vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot

- Taloudelliset tiedot annetaan heinä–elokuussa tehtävässä toimintailmoituksessa takautuvasti edelliseltä kalenterivuodelta. Heinä–elokuun toimintailmoituksessa ilmoitetaan siten:
  - tammi–kesäkuun vaikuttamistoiminta tai sen neuvonta sekä
  - taloudelliset tiedot koko edeltävän kalenterivuoden vaikuttamistoiminnasta tai sen neuvonnasta.
- Taloudelliset tiedot liittyvät ainoastaan siihen vaikuttamistoimintaan tai vaikuttamistoiminnan neuvontaan, joka on avoimuusrekisterilain soveltamisalan piirissä.
- Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava toimintailmoituksessa vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot liikesalaisuuden estämättä.

Avoimuusrekisteristä poistuminen

- Avoimuusrekisteriin rekisteröineen organisaation tulee tehdä **poistumisilmoitus**, jos:
  - vaikuttamistoiminta muuttuu pienimuotoiseksi
  - vaikuttamistoiminta ja vaikuttamistoiminnan neuvonta loppuu pysyvästi.
- Ilmoitusvelvollisen on tehtävä asiasta ilmoitus ja hoidettava ilmoituspäivään mennessä kertyneet velvoitteet, minkä jälkeen ilmoitusvelvollisuus lakkaa.
- Poistumisilmoitusta kannattaa harkita esim. jos vaikuttamistoiminta on jatkuvasti pienimuotoista.

**Kohti seuraavaa
ilmoituskautta**

Hyvä muistaa avoimuusrekisterin käytöstä

Tunnista

- mistä aiheista organisaatiossanne vaikutetaan
- keihin vaikutetaan ja mitä yhteydenpitotapoja käytetään
- ketkä osallistuvat vaikuttamistyön tekemiseen

Suunnittele

- miten dokumentoitte vaikuttamisenne ja siihen käytetyt resurssit omiin järjestelmiinne
- ketkä keräävät ja ylläpitävät tietoa organisaationne vaikuttamisesta

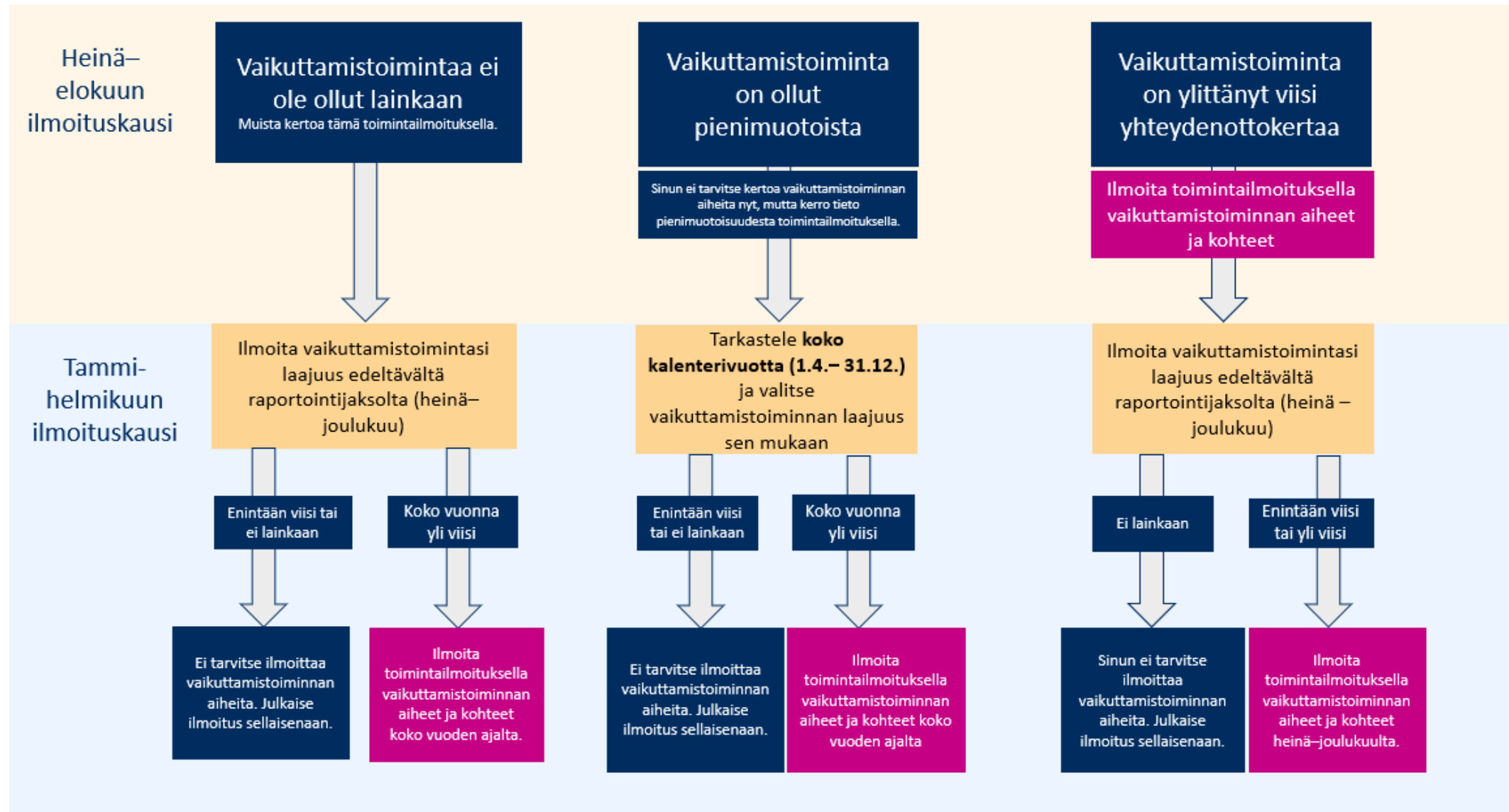
Päätä

- keiden vastuulla avoimuusrekisterin käyttö organisaatiossanne on ja valtuuta avoimuusrekisterin käyttäjät asioimaan organisaationne nimissä (Suomi.fi)

Seuraavan ilmoituskauden aikataulu

- Seuraava ilmoituskausi
  - Alkaa: **1.1.2026**
  - Päättyy: **28.2.2026**
- Seuraavalla ilmoituskaudella raportoidaan vaikuttamistoiminnasta ja sen neuvonnasta, jota on tehty aikavälillä **1.7.-31.12.2025**.
- Jos vaikuttamistoiminta jäi pienimuotoiseksi tammi-kesäkuussa 2025, tulee seuraavalla ilmoituskaudella tarkastella koko kalenterivuotta ja ilmoittaa koko vuoden 2025 vaikuttamistoiminnan tiedot.
  - Jos 5 yhteydenottoa ei ole ylittynyt koko kalenterivuotena, ilmoitetaan ”Enintään 5 yhteydenottoa”.
  - Jos vaikuttamistoiminta on pysynyt pienimuotoisena koko kalenterivuoden, on rekisteristä mahdollista poistua tekemällä poistumisilmoitus.
- Toimintailmoitus tulee tehdä ilmoituskauden aikana.

Mistä vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan tammi-helmikuun ilmoituskaudella?

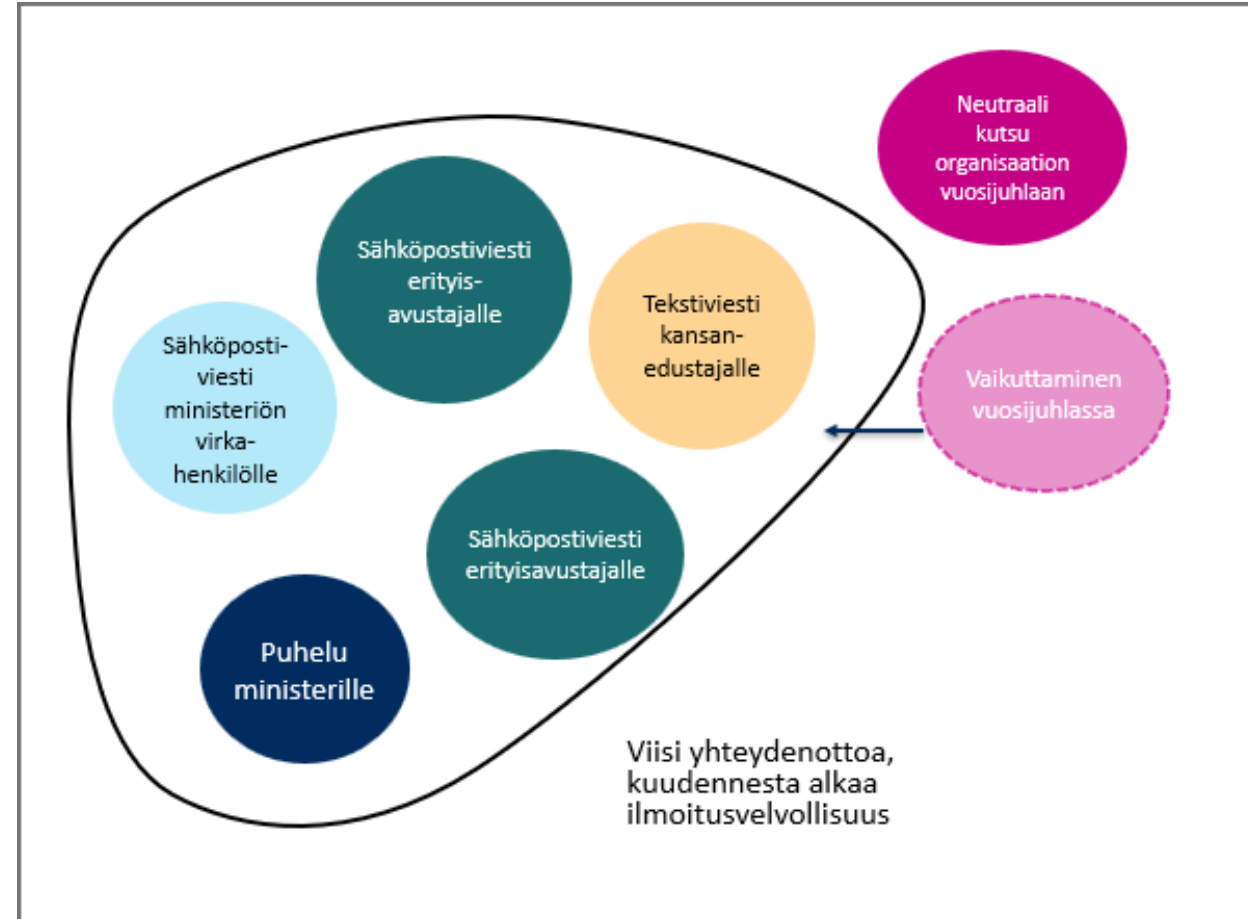

Mistä vaikuttamistoiminnasta ilmoitetaan tammi-helmikuun ilmoituskaudella?

- Heinä-elokuun ilmoituskaudella vaikuttamistoiminnan laajuus oli "Enemmän kuin 5 yhteydenottoa tai toiminta on ollut vaikuttamistoiminnan neuvontaa"
  - Ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan ja/tai sen neuvonnan aiheet ajalta 1.7-31.12.2025, jos vaikuttamistoimintaa tai sen neuvontaa on harjoitettu
  - Ilmoitetaan "Ei lainkaan", jos vaikuttamistoimintaa ei ole harjoitettu lainkaan
- Heinä-elokuun toimintailmoituksella vaikuttamistoiminnan laajuus oli "Enintään 5 yhteydenottoa"
  - Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta arvioidaan tammi-helmikuun toimintailmoituksessa ajalta 1.4-31.12.2025.
  - Jos ilmoitusvelvollisen yhteydenottokerrat ovat huhti-joulukuussa ylittäneet 5 yhteydenottokerran rajan->ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan aiheet ajalta huhti-joulukuu
  - Jos yhteydenottokerrat eivät ylittäneet pienimuotoisuuden rajan huhti-joulukuussa 2025, ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan laajuudeksi "Enintään 5 yhteydenottoa" koko huhti-joulukuun osalta.
- Heinä-elokuun toimintailmoituksella vaikuttamistoiminnan laajuus oli "Ei lainkaan"
  - Ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan aiheet ajalta 1.7-31.12.2025, jos yhteydenottokerrat ovat ylittäneet 5 yhteydenottokerran rajan
  - Ilmoitetaan enintään 5 yhteydenottoa, jos ilmoitusvelvollisen yhteydenottokerrat ovat 1.7-31.12.2025 olleet enintään 5 kpl
  - Ilmoitetaan "Ei lainkaan", jos vaikuttamistoimintaa ei ole harjoitettu lainkaan 1.7-31.12.2025

Hyvä muistaa: Pienimuotoisuus (1/2)

- Pienimuotoinen vaikuttamistoiminta on toimintaa, jossa yhteydenottojakertoja vaikuttamisen kohteisiin on **kalenterivuoden aikana enintään viisi**.
- Yhdeksi yhteydenottokerraksi lasketaan esim. yksittäinen puhelinkeskustelu, tapaaminen tai sähköpostiviestin lähettäminen.
- Yksittäisellä yhteydenotolla voi olla vastaanottajana yksi tai useampi vaikuttamistoiminnan kohde.
- Yhteydenottokertojen määrää lasketaan ainoastaan silloin, kun arvioidaan mikäli pienimuotoisen vaikuttamistoiminnan raja ylittyy.

Hyvä muistaa: Pienimuotoisuus (2/2)

- Kaikkien rekisteröityneiden toimijoiden on tehtävä toimintailmoitus puolen vuoden välein myös vaikka vaikuttamistoiminta jäisi pienimuotoiseksi tai sitä ei olisi lainkaan.
- Organisaation vaikuttamistoiminnan laajuus voi vaihdella vuosittain.
- Jos toimijalla ei ole ensimmäisen vuoden jälkeen ollut lainkaan vaikuttamistoimintaa tai sitä on ollut pienimuotoisesti, voi olla hyvä arvioida, pysyykö vaikuttamistoiminta laajuus jatkossakin pienimuotoisena.
- Jos vaikuttamistoiminta ei jatkossakaan ylitä pienimuotoisuuden rajan, avoimuusrekisteristä voi poistua tekemällä poistumisilmoituksen, jolloin ilmoitusvelvollisuus lakkaa.

Hyvä muistaa: Aiheiden ilmoittaminen (1/3)

- Avoimuusrekisteri ei ole tapaamispäiväkirja.
  - Toimintailmoituksella ilmoitetaan kaikki aiheet, joista on raportointikauden aikana vaikutettu.
- Aiheen ilmoittamisen yhteydessä ei ilmoiteta, milloin ja montako kertaa vaikuttamistoiminnan kohteet on tavattu.
- Jos samasta aiheesta on vaikutettu monta kertaa eri yhteyksissä, riittää että kyseinen aihe ilmoitetaan vain kerran.
  - Jokaisesta yhteydenotosta ei tarvitse luoda uutta aihetta.
- Aiheen kuvauksessa ei tule mainita vaikuttamistoiminnan kohteita.
  - Vaikuttamistoiminnan kohteet lisätään aiheelle napsauttamalla ”Lisää vaikuttamistoiminnan kohteita” -painiketta.

Hyvä muistaa: Aiheiden ilmoittaminen (2/3)

- Aihe voi olla mikä tahansa asia, jonka tiimoilta organisaatio on harjoittanut vaikuttamistoimintaa.
- Vaikuttamistoiminta: omaan lukuun harjoitettavaa eduskuntaan ja ministeriöihin kohdistuvaa **yhteydenpitoa, jolla pyritään vaikuttamaan asian valmisteluun ja päätöksentekoon edistämällä tiettyä etua tai tavoitetta.**
- Toimintailmoituksen tietojen (eli mm. aiheiden) tarkoituksena on avata yleisölle ilmoitusvelvollisen harjoittamaa vaikuttamistoimintaa.
- Siksi on tärkeää kuvailla aihe siten, että ulkopuolinen voi ymmärtää, mistä aiheesta organisaatio on ollut päättäjään yhteydessä ja mitä tavoitteita se on pyrkinyt edistämään.

Hyvä muistaa: Aiheiden ilmoittaminen (3/3)

Kuvitteellinen esimerkki **hyvästä aiheesta**, joka kertoo yleisölle, millaista vaikuttamistoimintaa ilmoitusvelvollinen on harjoittanut:

- *VTV:n valvontaoikeuksien laajentaminen vaalirahoituslaissa, jotta valvonnan toimintaedellytyksiä voidaan parantaa.*

Kuvitteellinen esimerkki **huonosta aiheesta**, joka ei kerro yleisölle, millaista vaikuttamistoimintaa ilmoitusvelvollinen on harjoittanut:

- *Virkamiehen kanssa käyty keskustelu tarkastusviraston ajankohtaisista asioista.*

VTV:n tehtävät rekisterinpitäjänä

Hyvä muistaa: Rekisterinpitäjän tehtävät

- Ohjaa ja neuvoo ilmoitusvelvollisia tekemään laissa säädettyt ilmoitukset.
- Tarkistaa, että rekisteröinti-ilmoituksen tehneet ilmoitusvelvolliset ovat tehneet toimintailmoituksen.
- Selvittää ilmoitukseen liittyviä laiminlyöntiepäilyksiä.
- Tarvittaessa kehottaa tekemään ilmoituksen tai lisäämään, täydentämään ja korjaamaan avoimuusrekisterin tietoja, taikka tekemään selvityksen laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi.
  - Tarkastusvirasto voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon.

Myöhästyneet toimintailmoitukset

- VTV tarkistaa, että ilmoitusvelvolliset ovat tehneet toimintailmoitukset oikea-aikaisesti ja oikeassa muodossa.
- Ilmoitusvelvollisille lähetetään automaattimuistutukset ilmoituskauden aukeamisesta ja sen sulkemisesta.
- VTV lähettää ilmoituskauden jälkeen kehotuskirjeet kaikille myöhästyneille.
  - Tarkastusvirasto voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon.
- Ilmoituskauden jälkeen tehty toimintailmoitus merkitään myöhästyneeksi avoimuusrekisterissä.

Laiminlyöntiepäilykset

- VTV on saattanut saada vihjeen tai asiaa on saatettu esimerkiksi käsitellä julkisuudessa.
- Rekisteröinti-ilmoitukseen liittyvä laiminlyöntiepäily:
  - Esim. jos organisaatio harjoittaa vaikuttamistoimintaa, mutta tämä ei ole tehnyt rekisteröinti-ilmoitusta.
- Toimintailmoitukseen liittyvä laiminlyöntiepäily:
  - Esim. jos ilmoitusvelvollisen tekemän toimintailmoituksen tiedot epäillään puutteelliseksi tai virheelliseksi.
- Jos VTV päättää ottaa valvontahavainnon selvitettäväksi, lähetetään laiminlyöntiepäilyksen kohteena olevalle toimijalle selvityspyyntö.
- Selvityksen pohjalta VTV kehottaa tarvittaessa toimijaa tekemään puuttuvan ilmoituksen, tai täydentämään ja korjaamaan toimintailmoituksen tietoja.
  - VTV voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon.
  - Rekisteriin merkitään tiedot sellaisista kehotuksista, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko.

Hyvän edunvalvontatavan suositukset (1/2)

- Avoimuusrekisterin neuvottelukunnan laatimat hyvän edunvalvontatavan suositukset julkaistiin kesäkuussa 2024.
- Suositusten tarkoituksena on edistää hyvää edunvalvontakulttuuria.
- Vaikuttamistyötä ja edunvalvontaa tekevät voivat jatkossa ilmoittaa sitoutuvansa hyvän edunvalvontatavan suositusten noudattamiseen.
- Hyvän edunvalvontatavan suositukset toimivat itsesääntelyn periaattein ja kannustavat vaikuttamistoimintaa harjoittavia toimijoita vastuullisiin käytäntöihin.

Hyvän edunvalvontatavan suositukset (2/2)

Hyvän edunvalvontatavan suositukset ovat seuraavat:

1. Kunnioitamme demokraattista päätöksentekoprosessia.
  2. Toimimme rehellisesti ja muita kunnioittaen.
  3. Kerromme julkisesti, kenen asialla olemme ja mitä etuja edistämme.
  4. Kerromme avoimesti sidonnaisuutemme.
  5. Kunnioitamme luottamuksellisuutta.
  6. Noudatamme vieraanvaraisuuden sääntöjä.
- Voit tutustua hyvän edunvalvontatavan suosituksiin kokonaisuudessaan avoimuusrekisterin verkkosivuilla
  - Vapaamuotoinen ilmoitus suosituksiin sitoutumisesta tehdään rekisterinpitäjälle eli Valtiontalouden tarkastusvirastolle osoitteeseen avoimuusrekisteri@vtv.fi.

Tahdotko tuoreet tiedot avoimuusrekisteristä?

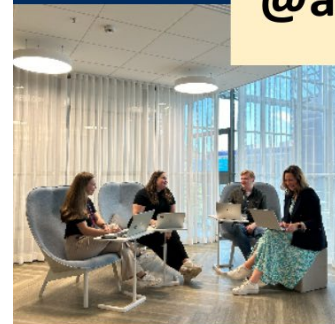
Haluatko tuoreimmat
tiedot uudesta
avoimuusrekisteristä?

Tilaa uutiskirje

Avoimuusrekisteri
on Instagramissa

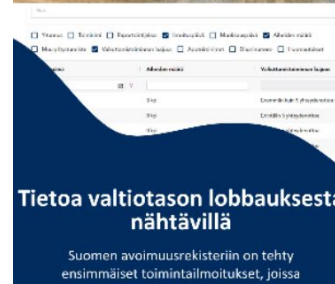
@avoimuusrekisteri

Tilaa uutiskirje

Tiesitkö, että
yleisin avoimuusrekisteriin merkitty
yhteydenpitotapa on sähköposti?

Ilmoituskausi
päättyy pian

Tietoa valtiotason lobbauksesta
nähtävillä

Suomen avoimuusrekisteriin on tehty
ensimmäiset toimintailmoitukset, joissa

Muistathan, että

rekisteröityneen organisaation on
tehtävä toimintailmoitus, vaikka
toiminta olisi ollut pienimuotoista tai
sitä ei olisi ollut lainkaan.

Kiitos!

Tack!